

5. Корпоративна культура як ключовий фактор бренду роботодавця.
URL: <https://spar.ua> .

Pylypiv N. I.

doctor of economic sciences, professor, head of the department of entrepreneurship, trade, and applied economics, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ukraine

Roman T. S.

applicant of the second (master's) level of higher education in the specialty 076 «Entrepreneurship and Trade» Vasyl Stefanyk Precarpathian national university, Ukraine

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ПЕРІОДИ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN SMALL BUSINESS DEVELOPMENT DURING PERIODS OF ECONOMIC INSTABILITY

В умовах економічної нестабільності малий бізнес стикається з численними викликами, такими як скорочення попиту, фінансова нестабільність, зниження доступу до традиційних джерел фінансування та інші економічні труднощі.

Одним із ключових факторів, які допомагають малим підприємствам залишитися конкурентоспроможними та адаптуватися до змінених умов, є використання цифрових технологій. Вони можуть малому бізнесу підвищити ефективність операцій, знизити витрати, а також знайти нові можливості для зростання і розвитку [1].

1. Підвищення ефективності управління та автоматизація процесів. Цифрові технології сприяють автоматизації багатьох бізнес-процесів, таких як бухгалтерія, управління запасами, логістика, продажі та маркетинг. Це дозволяє зменшити витрати на робочу силу, підвищити точність виконання операцій і зменшити час, витрачений на виконання рутинних завдань. У періоди

нестабільності, коли кожен витрачений ресурс має велике значення, оптимізація бізнес-процесів є простим кроком до збереження стійкості.

2. Онлайн-продажі та розширення ринків збуту. Цифрові технології дозволяють малому бізнесу створювати онлайн-платформи для продажу товарів і послуг, що дає змогу забезпечити безперервність бізнесу навіть у складних економічних умовах. Інтернет-магазини, електронні платіжні системи, мобільні додатки та інші цифрові інструменти дозволяють підприємствам розмістити нових клієнтів, розширити географію збуту та скоротити витрати на фізичні торгові точки.

3. Доступ до нових джерел фінансування через цифрові платформи. В умовах економічної нестабільності традиційні канали фінансування, такі як банки, можуть бути обмеженими або дорогими для малого бізнесу. Цифрові платформи, такі як краудфандінг, фінансування через онлайн-кредитування, відкривають нові можливості для залучення капіталу.

4. Цифровий маркетинг та комунікація з клієнтами. Цифрові технології розвивають ключову роль у просуванні бренду та взаємодії з клієнтами. Використання соціальної мережі, контекстної реклами, SEO-оптимізації, електронної пошти та інших інструментів цифрового маркетингу дозволяє малим підприємствам ефективно комунікувати зі своєю аудиторією, залучати нових клієнтів і зберігати лояльність існуючих. В умовах економічної нестабільності саме ці технології не дозволяють зменшити витрати на традиційний маркетинг і досягти високих результатів при менших інвестиціях.

5. Аналітика та прийняття рішень на основі даних. Цифрові технології надають можливість збору та аналізу великих обсягів даних (Big Data), що дозволяє малому бізнесу використовувати обґрунтовані стратегічні рішення. За допомогою аналітичних інструментів підприємство може виявляти новітні тенденції на ринку, прогнозувати потреби клієнтів.

6. Підвищення гнучкості та адаптивності бізнесу. Цифрові технології дають малим підприємствам гнучкість в адаптації до швидко змінених умов. Вони зможуть швидко змінити бізнес-моделі, ввести нові продукти чи послуги,

оптимізувати ціни та пропозиції для задоволення потреб клієнтів. Ці переваги особливо важливі в умовах економічної нестабільності, коли швидка реакція на зміни у зовнішньому середовищі може стати вирішальною для життя і розвитку бізнесу.

7. Спрощення комунікацій та віддалена робота. Сучасні цифрові інструменти дозволяють організувати ефективну віддалену роботу та спрощують внутрішню комунікацію в компанії. У періоди нестабільності, коли можуть бути введені карантинні обмеження або інші форс-мажорні обставини, підприємство може зберегти свою діяльність за допомогою можливості працювати в режимі онлайн і взаємодіяти з командами та клієнтами без обмежень [2].

Цифрові технології є промисловим інструментом розвитку малого бізнесу в умовах економічної нестабільності. Вони допомагають знизити витрати, підвищити ефективність операцій, знайти нові можливості для зростання та адаптуватися до змінених умов. Використання цифрових платформ для комунікацій, продажів, фінансування та аналітики дозволяє малим підприємствам не лише виживати в періоди кризи, а й знаходити шляхи для розвитку та зміцнення своїх позицій на ринку.

Список використаних джерел:

1. Цифрові інновації в розвитку малого бізнесу. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4138/4068>
2. Ахновська, І., Олексюк, М. (2023). Роль економічної освіти у розвитку малого бізнесу України. URL: https://www.researchgate.net/publication/375762992_ROL_EKONOMICNOI_OSVITI_U_ROZVITKU_MALOGO_BIZNESU_UKRAINI/citation/download

Pylypiv N. I.

doctor of economic sciences, professor, head of the department of entrepreneurship, trade, and applied economics, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ukraine